

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Epilogum interserit ca. xxx.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

quos uocauit Cain ad urbē faciendā: quoz auxilio eas fecit. Et ait ioseph: qz rapinis et uolētia opes pgregans: suos ad latrocinia iuitabat: z simplicitate uite hoim ad iuetōez et inegalitate pmatant mensurari z pōde rū et ad calliditate et corruptionem pduxit Terminos terre p m^o posuit: ciuitates munit uit siue murauit: et timēs q̄s ledebat ob securitate suos in urbibz collegit. Porro enoch genuit irad: q̄ mantabel qui matufael: q̄ lamēch: q̄ septim^o ab adā et pessimus: q̄ p m^o bigamia intro duxit. z sic adulterium ptra legē nature et dei decretū pmissit. In pma em creatiōe vnica vnico facta est mulier: z de^o p os a de decreuerat. Erunt duo in carne vna. Accepitqz duas uxores adam et fellam. Genuitqz ada iabel: q̄ adiuenit portatilia pastorū tentoria ad ministranda pascua: z greges ordinauit: z characteribz distinguit: separauitqz fm genera greges ouiu a gregibz hedozū: et fm qlitate vt unicolores a grege sparsi uelle ris: z fm etatem vt anniculos a maturioribz z cōmissuras certis tēporibz faciendas itel lecti. Nomē fratris ei^o tubal: pater canentiu in cithara et organo. Non instrumentoz q̄dē q̄ lōge p^o inuēta fuerūt: sed inuētor fuit musicē. i. consonantiaz vt labor pastoralis q̄si i delicias uertet. Et qz audierat adam pphē tasse de duobz iudicijs: ne periret ars inuenta scripsit eam in duabz columnis i qlibet totam vt dicit ioseph: vna marmoza: altera latericia: quaz altera nō diluere diluuiō. altera nō soluere incēdio. Barmozeam dicit iosephus a dhuc esse i terra syrica. Sella genuit tubalcaim: q̄ ferrareā arte p m^o inuenit res bellicas prudēt exercuit: sculpturas operum in metallis in libidinez oculoz fabricauit. Quo fabricante tubal de quo dicitū ē solo metalloz delectat^o ex ponderibz eozū p portiones et psonatias eoz q̄ ex eis nascūt excogitauit: quā iuetōez greci pythagore attribuit fabulose: sicut et ex ope fructū excogitauit operari. i. sculperi i metallis. Cū em frutices incendisset i pascuis: uene metalloz rū fluxerūt in riuulos: et sublate lamine figurar locoz in d b lacuerāt referebant. Soroz pō tubalcaim: noema: q̄ inuenit artem varie tecture. Lamech aut fm iosephū res diuinas sapienter sciens: uidēs Cain communi pene subiacere: sibi pō debet maiorē penam: p dixit hoc mulieribz suis sic: quoniam occidit

rum in vulnus meū: et adolescentē in liuore meum: septuplum dabitur ultio: d. Cain. de lamech pō septuagies septies. Lamech pō vtr sagittarius diu uiuendo caligine oculoz rum incurrit: et habens adolescentē ducē dū exerceret venationē. p delectationē tū z vtr pellū: q̄a nō erat vltus carniuz ante diluuiū casu interfecit Cain: inter fructea: estimans feram: quem qz ad iudiciū iuuentis dūtgēs sagittam interfecit. Et cū expertret q̄ hoiez sez Cain interfecisset iratus illi cum arcu ad mortem verberauit eū. Occiderat ergo Ca in in vulnere adolescentem in liuore vulneris. Vel vtrūqz occiderat in vuln^o et liuorez suū. i. in damnationē suā. Et ideo cū peccatum Cain punitum esset septuplū vt dicit^o suū punitum est septuagies septies. i. lxx. aie z septem egressē de lamech in diluuiō perierūt. Vel hoc numero maioritatem pene tū notat: Hebre^o ait. Mulieres sue sepe male tractabant eū. Unde ipse iratus dicebat eis se pati h p duplici homicidio qd egerat: tū terreat eas subdendo penam. q. d. Cur me uultis interficere. Braui^o punitet q̄ me interficet q̄ qui Cain.

De Seth et ei^o generatiōe. Ca. XXX

Ugnouit quoqz

c adam adhuc uxorem suam que perierat filium et uocauit eū seth. Dicit strabus post mortē abel uouisse adā non ultra uxore suā se cogniturum: sed deo iubēte per angelū fregit uotū vt dei fili^o de eo nasceret. Tū iosephus dicit: qz abel exiit et Cain effugato: ille filios z totidē fili adā de pcreatiōe fili as pter cain z abel. orū cogitabat. et uenemeter eū generationis amor angebat. hāc cogitationē ppagationis ponit uocare strabus pceptū dñi qz iusserat Crescite et multiplicamini. Sset seth nat^o ē fili^o que uocauit enos: qd sonat hō uel vtr quasi rationalis z fortis: qz p m^o cepit inuocare nomen dñi. Forte inuenit pba depcatoria ad inuocandū deū. Sz pleriqz hebreoz arbitrant q̄ smagines ad honorem dei excogitauerat et errāt. Vel forte ad excitandā pgriciā memorie dei effigiat dñm vt modo fit.

Epilogū interfecit. Ca. XXX

b 2

Ecce est liber gene

b rariōis ade Repetit de generatiōe
ade: vt itegrū ordinē genealogiarū
psequat. Un̄ qdā incipiūt ab adam primā
eratē. Alij a seth: q̄b assentit methodi, et ideo
h̄ dicit: qz de abel null⁹ nat⁹ est: et generatiō
Cain tota perijt in diluuiō. Vicit adā, cxxx.
annis: et genuit seth ad imaginē et similitudinē
suā: ipse ad imaginē dei: reliquit ad imaginē
eius qd̄ fere idē est. Vel post⁹ mortalis mor
tales. Un̄ q̄lis terren⁹ tales et terrent. Forte
moyses, c. annos luc⁹ ade p̄termisit: qz vt dī
xim⁹, lxx. et methodi et ioseph⁹, cccxx. annoz
eū fuisse scribūt cum genuit seth. Iste genuit
enos: q̄ cainā: q̄ malaleel: q̄ iareb: q̄ enoch
q̄ marufalez: q̄ lamech: q̄ noe. Sicut ergo ī
generatiōe Cain septim⁹ scz lamech fuit pel
sim⁹: ita ī generatiōe seth septim⁹, h̄ enoch fu
it optim⁹. Et trāstulit illū de⁹ ī paradisu vō
luptat⁹ ad tps: vt ī fine tēporū cū belia puer
tat corda patrū ī fili
os. Iudei tū causaz
hui⁹ trāslatiōis attri
buunt post⁹ septena
rio q̄ sanctitati eius
qz plures legunt s̄a
ctiores eo: quozū null⁹ trāslat⁹ est. In tantū
em̄ aiunt deū oīa sub septenario disposuisse
qz etiā dicunt cum septē celos creasse: et cui
qz nomē montū vocat. De annis marufa
lē diuerse sunt opiniones. Scdm̄ cōputatiō
nem, lxx. vixit annos, xiiij. post diluuiū: s̄
non legitur fuisse ī arca nec trāslat⁹ vt enoch.
Quidam dicunt qz mortu⁹ fuerit ante diluui
um sex annis. Hieronymus asserit qz eodez
anno in quo fuit diluuiū, quod etiam dili
gens computatiō annozū eius fm̄ genesim
manifestat. Tamen omnes in numero āno
rum vite eius conueniunt: quia vixit annis
dcccclxx. m̄. Porro noe fuit decim⁹ ab adā
in quo prima etas terminata est: ita qz et ipse
fuerit in ea. Huius etatis annos, lxx. ponūt
duo milia, ccc. lxx. alij, lxx. Hieronym⁹ nō
plene duo milia. Methodi⁹ duo milia. Ipe
tamē p̄ ciliades secula disponit: nec apponit
annos si sup̄sint et ideo nihil certū de nume
ro annoz tradidit.

De causa diluuij. Ca. XXXI

De vero cū qui

n gētoz est ānoz. genuit sem. cham
et iaphet. Moyses dicitur de dilu
uio p̄misit causā et dices. Cū cepissent hos
mines mltiplicari sup̄ terrā: viderūt filij dei
i. seth religiosi filias hoīm. i. de stirpe Cain:
et vici⁹ concupiscētia acceperūt eas vxores: et
nati sunt inde gigantes. Tēpus qd̄ qū factū
fuerit h̄ vtrū sub noe vel an̄: vel multū vl̄ pa
rū ante non determinat. Ioseph⁹ autē dicit qz
vsqz ad septimā generatiōem boni p̄māserūt
filij seth. Post ad mala p̄gressi sūt recedētes
a solēnitatibz paternis: et ob h̄ p̄ra se deū ir
ritauerūt. Nā multū angeli dei. i. filij seth. id
est qui supra filij dei cū mulieribz coeuntes
iniuriosos filios genuerūt: q̄ p̄pter p̄fidelitaz
fortitudinis gigantes a grecis dicit sūt. De
thodius causaz diluuij hoīm scz peccata dif
fusius exequitur dices: qz quingentesimo āno
p̄me ciliadis. id est post p̄mam ciliades filij
Cain abutebant vxoribus fratrū suozum nī
mūz fornicatiōibz. Sexcentesimo anno mu
lieres in velantiā verse sup̄greffe virtis abute
bantur. Mortuo adā: seth separauit cogna
tionem suā a cognatione Cain: qui redierat
ad natale solū. Nam et pater viues p̄hibue
rat ne p̄miserent: et habitauit seth in cordan
in quodā monte primo paradiso. Cain ha
bitauit ī cāpo vbi fratrē occiderat. Quingē
tesimo anno scdē ciliadis exarserūt hoies in
alterutrum coeuntes. Septingentesimo anno
scdē ciliadis filij seth cōcupierunt filias Cas
in et inde orti sunt gigantes. Et incepta ter
tia ciliade inuidauit
diluuiū. Sic ordiat. Hāc opinioez alibi
methodius. Potuit damnat augustinus,
etiā esse vt incubi de
mones genuissēt gigantes a magnitudine cor
poruz denominatos, sic dicitos a geos qd̄ ē
terra: quia incubi vel demones solēt ī nocte
opprimere mulieres. s̄ etiā imānitati corporoz
rum respōdebat imānitas animoz. Post di
luuū tū nati sunt alij gigantes in hebron: et
post fuerūt in t̄bam ciuitate egypti: a qua et
titanes dicit sūt: de quoz stirpe fuit enachi
culus filij habitauerūt in hebron. De quibz
ortus est golias et quidam alij. Fratuz de
us peccatis hominum dicit. Penitet me sex
cisse hominē, q. d. Faciaz qd̄ solet facere ho
mo penitēs opis sūt: delet em̄ qd̄ fecerat. Et